

Na osnovu člana V. tačka 3. (d) Ustava Bosne i Hercegovine, Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, na 80. sjednici održanoj 14. jula 2000. godine, donijelo je

ODLUKU

O RATIFIKACIJI KONVENCIJE O KONTROLI PREKOGRANIČNOG PROMETA OPASNOG OTPADA I NJEGOVOM ODLAGANJU

Član 1.

Ratificira se Konvencija o kontroli prekograničnog prometa opasnog otpada i njegovom odlaganju, sačinjena 22. marta 1989. godine u Baselu, na arapskom, engleskom, francuskom, kineskom, ruskom i španjolskom jeziku, po dobijenoj saglasnosti Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine na osnovu Odluke broj PS BiH 30/00 od 12. aprila 2000. godine.

Član 2.

Tekst Konvencije u prijevodu glasi:

PREAMBULA

Članice ove konvencije

Svjesne su opasnosti od moguće štete koju opasni otpad i druge vrste otpada, te njihov prekogranični promet, mogu nanijeti ljudskom zdravlju i okolini,

Svjesne su rastuće opasnosti za ljudsko zdravlje i okolicu uslijed povećanja proizvodnje i složenosti, kao i zbog prekograničnog prometa opasnog otpada i drugih vrsta otpada,

Svjesne su i da je najdjelotvorniji način da se zaštiti ljudsko zdravlje i okolica od opasnosti koju predstavlja takav otpad smanjenje njegove proizvodnje na najmanju mjeru u pogledu količine, kao i mogućih opasnih posljedica,

Uvjerene su da države trebaju poduzeti potrebne mjere da osiguraju da zbrinjavanje opasnog otpada i drugih vrsta otpada, kao i njegov prekogranični promet i odlaganje, budu u skladu sa zahtjevima za zaštitu ljudskog zdravlja i okolice bez obzira na to gdje se odlaže,

Konstatiraju da države trebaju osigurati da proizvođač otpada udovolji svojim obavezama u pogledu prijevoza i odlaganja opasnog otpada i drugih vrsta otpada u skladu sa zahtjevima za zaštitu okolice, bez obzira na to gdje se odlaže,

U cijelosti uvažavaju da svaka država ima suvereno pravo zabraniti ulazak ili odlaganje stranog opasnog otpada i drugih vrsta otpada na svojoj teritoriji,

Uvažavaju također sve veću želju da se zabrani prekogranični promet opasnog otpada i njegovo odlaganje u drugim državama, posebno u zemljama u razvoju,

Uvjerene su da opasni otpad i druge vrste otpada treba odlagati u državi u kojoj je i nastao, pod uvjetom da je takvo zbrinjavanje neštetno za okolicu i efikasno,

Također su svjesneda prekogranični promet takvog otpada iz države u kojoj je proizveden u bilo koju drugu državu treba odobriti samo kada se odvija pod uvjetima koji ne ugrožavaju ljudsko zdravlje i okolicu, i pod uvjetima koji su u skladu s odredbama ove konvencije,

Smatrajući da će pojačana kontrola prekograničnog prometa opasnog otpada i drugih vrsta otpada djelovati stimulativno na zbrinjavanje koje će biti neštetno za okolicu i na smanjenje obima takvog prekograničnog prometa,

Uvjerene su da države trebaju poduzimati mjere za odgovarajuću razmjenu informacija o kontroli prekograničnog prometa opasnog otpada i drugih vrsta otpada iz i u te države,

Imajući u vidu da se niz međunarodnih i regionalnih sporazuma odnosi na pitanje zaštite i očuvanje okoline vezano za prijevoz opasnih tvari,

Uzimajući u obzir Deklaraciju Konferencije Ujedinjenih naroda o čovjekovoj okolini (Stocholm, 1972) Kairske upute i principe zbrinjavanja opasnog otpada neštetno za okolicu, usvojene odlukom 14/30 Upravnog odbora Programa za zaštitu okoline Ujedinjenih naroda (UNEP), od 17. lipnja 1987, Preporuke Stručnog vijeća Ujedinjenih naroda za prijevoz opasnih tvari (formuliranih 1957. a ažuriranih svake dvije godine), relevantne preporuke, deklaracije, instrumente i regulativu usvojenu u sistemu Ujedinjenih naroda, kao i radove i studije izrađene u okviru drugih međunarodnih i regionalnih organizacija,

Svjesne duha, principa, ciljeva i funkcija Svjetske povelje o prirodi koju je usvojila Generalna skupština Ujedinjenih naroda i svojem trideset i sedmom zasjedanju (1982. godine) kao etičkog pravila za zaštitu čovjekove okoline i zaštitu okoline,

Potvrđujući da su države odgovorne za ispunjavanje svojih međunarodnih obaveza koje se odnose na zaštitu ljudskog zdravlja i zaštitu i očuvanje okoline, te da snose zakonsku odgovornost u skladu sa međunarodnim zakonima,

Prihvaćajući da se u slučaju materijalnog kršenja odredbi Konvencije ili bilo kojeg njezinog protokola primjenjuje odgovarajuće međunarodno ugovorno pravo,

Svjesnesu potrebe da se nastavi razvoj i primjena neštetnih za okoline niskootpadnih tehnologija, mogućnosti reciklaže, dobrih sistema ekonomiziranja i zbrinjavanja, s ciljem da se proizvodnja opasnog i ostalih vrsta otpada svede na najmanju mjeru,

Svjesni rastuće svijesti međunarodne zajednice o potrebi da se pooštri kontrola prekograničnog prometa opasnog otpada i drugih vrsta otpada, kao i potrebe da se takav promet svede na najmanju moguću mjeru,

Zabrinute su zbog problema nelegalnog prekograničnog prometa opasnog otpada i drugih vrsta otpada,

Također imajući u vidu ograničenje mogućnosti zemalja u razvoju u pogledu zbrinjavanja opasnog otpada i drugih vrsta otpada,

Shvaćajući potrebu da se unaprijedi prijenos tehnologije za neštetno zbrinjavanje opasnog otpada i drugih vrsta otpada koji nastaje lokalno, posebno u zemljama u razvoju, u skladu sa duhom Kairskih uputa i odlukom 14/16 Upravnog odbora UNEP-a o stimuliranju prijenosa tehnologije za zaštitu okoline,

Shvaćajući također da opasni otpad i druge vrste otpada treba prevoziti u skladu s relevantnim međunarodnim konvencijama i preporukama,

Uvjerene također da prekogranični prevoz opasnog otpada i drugih vrsta otpada treba dozvoliti samo kada su prijevoz i konačno odlaganje takvog otpada neštetni za okolicu, i

Odlučna strogo kontrolom zaštite ljudsko zdravlje i okolicu od štetnih posljedica nastajanja i zbrinjavanja opasnog otpada i drugih vrsta otpada.

SPORAZUMIJELE SU SE KAKO SLIJEDI:

Član 1. Predmet Konvencije

1. Za potrebe ove Konvencije, sljedeće vrste otpada koje se nalaze u prekograničnom prometu smatrat će se "opasnim otpadom"

a) Otpad koji spada u bilo koju kategoriju iz Dodatka I, osim ako nema niti jednu od karakteristika navedenih u Dodatku III, i

b) Otpad koji nije obuhvaćen stavkom (a), ali je definiran kao, ili se smatra, opasnim otpadom prema domaćem zakonodavstvu države članice koja ga izvozi, uvozi ili transportira.

2. Za potrebe ove Konvencije, otpad koji spada u bilo koju kategoriju iz Dodatka II, a nalazi se u prekograničnom prometu, smatrat će se "drugim vrstama otpada".

3. Otpad koji, s toga što je radioaktivan, podliježe drugim mehanizmima međunarodne kontrole primjenjivima posebno na radioaktivne materijale, uključujući i međunarodne instrumente, nije predmet ove konvencije.

4. Otpad koji nastaje uslijed normalnog pogona brodova, ispuštanje s kojih je obuhvaćeno drugim međunarodnim instrumentom, nije uključen u obim ove konvencije.

Član 2. Definicije

Za potrebe ove konvencije:

1. "Otpad" su materije ili predmeti koji se odlažu, namjeravaju ili moraju odlagati prema odredbama domaće regulative;

2. "Zbrinjavanje" podrazumijeva skupljanje, odvoz i odlaganje opasnog i drugih vrsta otpada, uključujući i naknadnu brigu o odlagališnim lokacijama;

3. "Prekogranični promet" podrazumijeva promet opasnog otpada ili drugih vrsta otpada s područja pod nacionalnom jurisdikcijom jedne države na ili kroz područje koje nije pod nacionalnom jurisdikcijom ni jedne države, pod uvjetom da su u transport uključene bar dvije države;

4. "Odlaganje" podrazumijeva bilo koju od operacija propisanih u Dodatku IV ovoj konvenciji;

5. "Odobrena lokacija ili objekt" podrazumijeva lokaciju ili objekt za odlaganje opasnog otpada ili drugih vrsta otpada koji su ovlašteni od strane odgovarajuće državne institucije na području na kojemu se objekt nalazi i imaju dozvolu da rade taj posao;

6. "Ovlaštena institucija" podrazumijeva neku vladinu instituciju na koju je članica ove konvencije prenijela odgovornost, a u okviru geografskih područja koja članica smatra odgovarajućima, za primanje obavijesti o prekograničnom kretanju opasnog otpada ili drugih vrsta otpada, kao i svih drugih uz to vezanih obavijesti, i za odgovaranje na takve obavijesti, prema članu 6;

7. "Središte" podrazumijeva pravnu osobu članice na koju se poziva član 5., a koja je odgovorna za prihvata, prijem i dostavljanje obavijesti prema članovima 13. i 16;

8. "Zbrinjavanje opasnog i drugih vrsta otpada neštetno za okolicu" podrazumijeva poduzimanje svih praktičnih koraka da bi se osiguralo da se opasni otpad ili druge vrste otpada zbrinjavaju tako da se zaštiti ljudsko zdravlje i okolica od štetnog djelovanja takvog otpada;

9. "Područje pod nacionalnom jurisdikcijom države" podrazumijeva teritoriju, morski ili zračni prostor na kojem ta država ima administrativnu i zakonodavnu odgovornost u skladu sa međunarodnim pravom koje se odnosi na zaštitu ljudskog zdravlja ili okolice;

10. "Država izvoznica" podrazumijeva članicu iz koje se planira pokrenuti ili je pokrenut prekogranični promet opasnog otpada ili drugih vrsta otpada;

11. "Država uvoznica" podrazumijeva članicu u koju je planiran prekogranični prijevoz opasnog otpada i drugih vrsta otpada, u svrhu odlaganja u toj državi ili utovara prije odlaganja na području koje nije pod jurisdikcijom nijedne države;

12. "Tranzitna država" podrazumijeva državu, osim države izvoznice ili uvoznice, kroz koju je planiran prolaz opasnog otpada ili drugih vrsta otpada;

13. "Zainteresirane države" podrazumijeva članice koje su države izvoznice ili uvoznice, ili tranzitne države, bez obzira da li su članice Konvencije;
14. "Osoba" podrazumijeva fizičku ili pravnu osobu;
15. "Izvoznik" podrazumijeva bilo koju osobu pod jurisdikcijom države izvoznice koja organizira izvoz opasnog otpada i drugih vrsta otpada;
16. "Uvoznik" podrazumijeva bilo koju osobu pod jurisdikcijom države uvoznice koja organizira uvoz opasnog otpada i drugih vrsta otpada;
17. "Prijevoznik" podrazumijeva bilo koju osobu koja obavlja prijevoz opasnog otpada i drugih vrsta otpada;
18. "Proizvođač" podrazumijeva bilo koju osobu čijom djelatnošću nastaje opasni otpad ili druge vrste otpada ili, ako ta osoba nije poznata, osobu koja posjeduje, odnosno kontrolira taj otpad;
19. "Odlagač" podrazumijeva bilo koju osobu kojoj se isporučuje opasni otpad ili druge vrste otpada, ili koja obavlja odlaganje takvog otpada;
20. "Organizacija za političku, odnosno ekonomsku integraciju" podrazumijeva organizaciju koju čine suverene države, a na koju su države članice prenijele ovlaštenja vezana za pitanja koja se uređuju ovom konvencijom i na koju su prenesena potrebna ovlaštenja, u skladu s međunarodnim postupcima, za potpisivanje, ratifikaciju, odobrenje, formalnu potvrdu ili pristupanje na nju;
21. "Nezakonit promet" podrazumijeva bilo kakav prekogranični promet opasnog otpada ili drugih vrsta otpada prema članu 9.

Član 3. Lokalne definicije opasnog otpada

1. Svaka članica Konvencije treba, u roku od šest mjeseci od pristupanja Konvenciji, obavijestiti Sekretarijat Konvencije o otpadu, osim otpada navedenog u Dodacima I i II, koji se prema domaćem zakonodavstvu smatra ili definira opasnim, kao i o svim zahtjevima koji se odnose na postupke prekograničnog prometa primjenjive na takav otpad.
2. Svaka članica treba obavijestiti Tajništva o svim značajnim promjenama u odnosu na obavijest koju je dala prema zahtjevima stava 1., gore.
3. Sekretarijat će potom obavijestiti sve članice o obavijesti koju je primilo vezano za st. 1. i 2.
4. Članice su odgovorne da obavijesti koje su dobile od Sekretarijata prema stavu 3. stave na raspolaganje svojim izvoznicima.

Član 4. Opće obaveze

1. (a) Članice koje koriste svoje pravo da zabrane uvoz opasnog otpada ili drugih vrsta otpada radi njegova odlaganja obavijestit će druge članice o svojoj odluci, prema članu 13.

(b) Članice će zabraniti ili neće dozvoliti izvoz opasnog otpada ili drugih vrsta otpada članicama koje su zabranile uvoz takvog otpada, kada su o tome obaviještene u skladu s podstavkom (a) gore.

(c) Članice će zabraniti ili neće dozvoliti izvoz opasnog otpada ili drugih vrsta otpada ako država uvoznica nije dala pismeni pristanak na pojedini uvoz, u slučaju kada država uvoznica nije zabranila uvoz takvog otpada.
2. Svaka članica treba poduzeti odgovarajuće mjere da:

(a) Osigura da se proizvodnja opasnog otpada i drugih vrsta otpada na njezinoj teritoriji svede na najmanju mjeru, uzimajući u obzir društvene, tehnološke i privredne aspekte.

(b) Osigura raspoloživost odgovarajućih odlagališnih objekata za po okolicu neštetno zbrinjavanje opasnog otpada i drugih vrsta otpada koji će se, u najvećoj mogućoj mjeri, smjestiti u tome objektu, bez obzira na to koje je mjesto njihova odlaganja.

(c) Osigura da osobe koje rade na zbrinjavanju opasnog otpada ili drugih vrsta otpada poduzmu sve potrebne korake da se spriječi zagađivanje uslijed zbrinjavanja opasnog otpada i drugih vrsta otpada i da, u slučaju da dođe do zagađivanja, svedu na najmanju mjeru posljedice tog zagađivanja po ljudsko zdravlje i okolicu.

(d) Osigura da se prekogranični promet opasnog otpada i drugih vrsta otpada smanji na najmanju mjeru, u skladu sa zbrinjavanjem otpada koje će biti neštetno za okolicu i djelotvorno, kao i da se provodi tako da se ljudsko zdravlje i okolica zaštite od štetnih posljedica takvog prometa.

(e) Ne dozvoli izvoz opasnog otpada ili drugih vrsta otpada u državu ili grupu država koje spadaju u organizaciju za privrednu, odnosno političku integraciju u kojoj su članice konvencije, a posebno zemlje u razvoju, koje su svojim zakonodavstvom zabranile bilo kakav uvoz, ili ako postoji razlog za sumnju da otpad o kojemu je riječ neće biti zbrinut ispravno i neštetno po okolicu, prema kriterijima o kojima članice trebaju odlučiti na svom prvom sastanku.

(f) Zahtijeva da se obavijest o prijedlogu za međunarodni promet opasnog otpada i drugih vrsta otpada dostavi zainteresiranim državama, u skladu s Dodatkom V A, da bi se jasno naveli učinci predloženog prometa na ljudsko zdravlje i okolicu.

(g) Spriječi uvoz opasnog otpada i drugih vrsta otpada ako ima razloga vjerovati da se predmetni otpad neće zbrinuti na način neštetan za okolicu.

(h) Surađivati s drugim članicama i zainteresiranim organizacijama, izravno ili preko Sekretarijata, u djelatnostima koje uključuju i širenje informacija o prekograničnom prometu opasnog otpada na način neštetan za okolicu i sprječavanje nezakonitog prometa.

3. Članice smatraju nezakoniti promet opasnog otpada ili drugih vrsta otpada kriminalnom radnjom.

4. Svaka članica treba poduzeti odgovarajuće zakonske, administrativne i druge mjere za primjenu i provođenje odredbi ove konvencije, uključujući i mjere za sprječavanje i kažnjavanje ponašanja koje je u suprotnosti sa Konvencijom.

5. Članica neće dozvoliti izvoz opasnog otpada ili drugih vrsta otpada u državu nečlanicu, niti uvoz iz države nečlanice.

6. Članice su suglasne da neće dozvoliti izvoz opasnog otpada ili drugih vrsta otpada koji bi trebao biti odložen u područje južno od 60o južne geografske širine, bez obzira da li je takav otpad predmet prekograničnog prometa.

7. Nadalje, svaka članica treba:

(a) Zabraniti svim osobama koje su pod njihovom nacionalnom jurisdikcijom da transportiraju ili odlažu opasni otpad ili druge vrste otpada, osim kada su takve osobe ovlaštene ili imaju dozvolu za obavljanje takve djelatnosti;

(b) Zahtijevati da opasni otpad i druge vrste otpada koje su predmet prekograničnog prometa budu pakirane, označene i transportirane u skladu sa općeprihvaćenim i priznatim međunarodnim pravilima i standardima na području pakiranja, označavanja i transporta, i da se vodi računa o međunarodno prihvaćenoj praksi o tom području;

(c) Zahtijevati da opasni otpad i druge vrste otpada bude popraćen transportnim dokumentom od tačke iz koje prekogranični promet kreće do tačke odlaganja.

8. Svaka članica treba zahtijevati da se opasni otpad i druge vrste otpada koje se izvoze u državi uvoznici ili drugdje zbrinjava na način neštetan za okolicu. O tehničkim uputama za zabrinjavanje otpada na način neštetan za okolicu prema odredbama ove konvencije odlučit će članice na svom prvom sastanku.

9. Članice trebaju poduzeti odgovarajuće mjere da se osigura da se prekogranični promet opasnog otpada i drugih vrsta otpada dozvoli samo ako:

(a) Država izvoznica nema tehničke kapacitete i potrebna postrojenja, kapacitete ili odgovarajuće odlagališne lokacije za odlaganje predmetnog otpada na djelotvoran i za okolicu neštetan način; ili

(b) Je otpad o kojemu je riječ potreban kao sirovina za reciklažnu ili regeneracijsku industriju države uvoznice, ili

(c) Je prekogranični promet o kojemu je riječ u skladu sa drugim kriterijima o kojima odlučuje članica, pod uvjetom da se ti kriteriji ne razlikuju od ciljeva ove konvencije.

10. Prema ovoj konvenciji, obaveza je zemalja u kojima nastaje opasni otpad i druge vrsta otpada da zahtijeva da se tim otpadom rukuje na način koji je neštetan za okolicu i ne može se, ni pod kojim uvjetima, prevesti u države uvoznice ili tranzitne države.

11. Ništa iz ove Konvencije neće sprječavati članicu da postavi dodatne zahtjeve koji su u skladu s odredbama ove Konvencije i pravilima međunarodnog prava, s ciljem bolje zaštite ljudskog zdravlja i okoline.

12. Ništa iz ove konvencije neće ni na koji način uticati na suverenitet država nad njihovim teritorijalnim morem koji je ustanovljen prema međunarodnom pravu, kao ni na suverena prava i ovlaštenja koju te države imaju u svojim posebnim privrednim područjima i na svojim kopnenim teritorijama u skladu s međunarodnim pravom, kao ni na korištenje navigacijskih prava i sloboda od strane brodova i aviona svih država, prema odredbama međunarodnog prava koje se odražavaju i u odgovarajućim međunarodnim instrumentima.

13. Članice trebaju poduzeti periodičke preglede mogućnosti smanjenja količine, i/ili zagađivačkog potencijala opasnog otpada i drugih vrsta otpada koji se izvozi u njihove države, posebno u zemlje u razvoju.

Član 5. Određivanje ovlaštenih institucija i središta

Da bi se olakšala primjena ove konvencije, njezine članice će:

1. Odrediti ili ustanoviti jednu ili više ovlaštenih institucija i jedno središte. Jedna ovlaštena institucija bit će određena za prijem obavijesti kada je riječ o tranzitnoj državi.

2. Obavijestiti Sekretarijat, u roku od tri mjeseca od datuma stupanja na snagu ove konvencije za njih, koje su institucije označili kao svoja središta i ovlaštene institucije.

3. Obavijestiti Sekretarijat, u roku od mjesec dana od donošenja odluke, o svim promjenama koje se odnose na odluke i stava 2., gore.

Član 6. Prekogranični promet između članica

1. Država izvoznica obavijestit će, ili će zahtijevati od proizvođača ili izvoznika otpada da pismeno obavijesti, putem ovlaštene institucije države izvoznice, ovlaštenu instituciju zainteresirane države o svakom predloženom prekograničnom prometu opasnog otpada ili drugih vrsta otpada. Takve obavijesti trebaju sadržavati iskaze i obavijesti propisane u Dodatku V A, napisane na jeziku prihvatljivom za državu uvoznicu. Svako od zainteresiranih zemalja treba poslati samo jednu obavijest.

2. Država uvoznica treba pismeno odgovoriti onome ko šalje obavijest, suglašavajući se s prometom uz ili bez uvjeta, odbijajući dozvolu za promet ili zahtijevajući dodatne podatke. Kopiju konačnog odgovora države uvoznice treba poslati ovlaštenim institucijama zainteresiranih država koje su članice Konvencije.

3. Država izvoznica neće dozvoliti proizvođaču ili izvozniku otpada da započne prekogranični promet dok ne dobije pismenu potvrdu da je:

(a) Obavještavač primio pismenu suglasnost države uvoznice, i

(b) Obavještavač od države uvoznice dobio potvrdu o postojanju ugovora između izvoznika i odlagača u kojoj se propisuje po okolici neštetno odlaganje otpada o kojem je riječ.

4. Svaka tranzitna država koja je i članica treba odmah potvrditi obavještavaču da je primila obavijest. Može mu potom odgovoriti i napismeno, u roku od 60 dana, suglašavajući se s prometom uz ili bez uvjeta, odbijajući dozvolu za promet ili zahtijevajući dodatne podatke. Država izvoznica neće dozvoliti započinjanje prekograničnog prometa prije nego primi pismeni pristanak tranzitne države. Međutim, ako u bilo kojem trenutku neka članica odluči da ne zahtijeva, općenito ili pod određenim uvjetima, prethodnu pismenu suglasnost za prekogranični promet opasnog otpada ili drugih vrsta otpada, ili za tranzitni prekogranični promet opasnog otpada ili drugih vrsta otpada, ili da izmijeni svoje zahtjeve u tom pogledu, ona će unaprijed obavijestiti druge članice o svojoj odluci u skladu s članom 13. U ovakvom slučaju, ako od države izvoznice u roku od 60 dana po primitku obavijesti poslane od države tranzita ne stigne nikakav odgovor, država izvoznica može dozvoliti da izvoz krene preko tranzitne države.

5. U slučaju prekograničnog prijevoza otpada pri kojem se smatra da je otpad pravno definiran isključivo kao opasni otpad:

(a) Od strane države izvoznice, zahtjevi stava 9. ovog člana koji se odnosi na uvoznika ili odlagača i države uvoznice primjenjivat će semutatis mutandis na izvoznika, odnosno državu izvoznicu;

(b) Od strane države izvoznice, ili od strane država izvoznica i tranzitnih država koje su članice ove konvencije, zahtjevi stava 1, 3, 4 i 6 ovoga člana koji se primjenjuju na izvoznika i državu izvoznicu odnosit će semutatis mutandis na uvoznika ili odlagača, odnosno državu uvoznicu; ili

(c) Od strane tranzitne države koja je članica, odredbe stava 4. primjenjivat će se na takvu državu.

6. Država izvoznica može, uz pismenu suglasnost zainteresiranih država, dozvoliti proizvođaču ili izvozniku otpada da koristi opću obavijest kada se opasni otpad ili druge vrste otpada koje imaju iste fizikalne i hemijske karakteristike redovito transportira istom odlagaču preko iste izlazne carinske ispostave države izvoznice, preko iste ulazne carinske ispostave zemlje uvoznice i, u slučaju prolaza preko iste ulazne i izlazne carinske ispostave tranzitne države ili država.

7. Zainteresirane države mogu izdati svoju pismenu suglasnost na primjenu opće obavijesti iz stava 6. na dostavu određenih informacija, kao što su tačne količine ili periodički popisi opasnog otpada ili drugih vrsta otpada koji se transportira.

8. Opća obavijest i pismena suglasnost iz stava 6. i 7. mogu pokrivati višekratne isporuke opasnog otpada i drugih vrsta otpada tokom perioda od maksimalno 12 mjeseci.

9. Članice će zahtijevati da svaka osoba koja preuzme odgovornost za prekogranični promet opasnog otpada ili drugih vrsta otpada potpiše dokument o prometu po isporuci ili po prijemu otpada o kojemu je riječ. One će zahtijevati da odlagač obavijesti i izvoznika i ovlaštenu instituciju države izvoznice o prijemu od strane odlagača predmetnog otpada i, u određenom roku, o završetku odlaganja prema zahtjevima iz obavijesti. Ako se takva informacija ne primi u državi izvoznici, ovlaštena institucija države izvoznice ili izvoznik obavijestit će o tome državu uvoznicu.

10. Obavijest i odgovor koji se zahtijevaju ovim članom prenijet će se ovlaštenim institucijama zainteresiranih članica ili odgovarajućoj vladinoj instituciji u slučaju zemalja nečlanica.

11. Svaki prekogranični promet opasnog otpada ili drugih vrsta otpada treba biti pokriven osiguranjem, jamstvom ili drugom garancijom koju može zahtijevati država uvoznica ili bilo koja tranzitna država koja je članica.

Član 7. Prekogranični promet iz države članice kroz države koje nisu članice

Stav 2. člana 6. Konvencije primjenjivat će semutatis mutandis na prekogranični promet opasnog otpada ili drugih vrsta otpada iz članice preko države ili država koje nisu članice.

Član 8. Obaveza na ponovni uvoz

Kada se prekogranični promet opasnog otpada ili drugih vrsta otpada za koji je dobivena suglasnost zainteresiranih država, prema odredbama ove konvencije, ne može izvršiti u skladu s odredbama ugovora, država izvoznica osigurat će da predmetni otpad bude vraćen u državu izvoznicu, preko izvoznika, ako nije moguće postići alternativne dogovore za njihovo odlaganje na način neopasan po okolicu, u roku od 90 dana od vremena kada je država uvoznica obavijestila državu izvoznicu i Sekretarijat, ili u nekom drugom vremenskom razdoblju o kojemu se zainteresirane strane dogovore. S tim ciljem, država izvoznica i bilo koja tranzitna članica neće se suprostaviti, ograničiti ili spriječiti povratak ovog otpada u državu izvoznicu.

Član 9. Nezakonit promet

1. Za potrebe ove konvencije, sav prekogranični promet opasnog otpada ili drugih vrsta otpada:

- (a) bez obavijesti svim zainteresiranim državama, u skladu sa odredbama ove konvencije, ili
- (b) bez pristanka svih zainteresiranih država, u skladu s odredbama ove konvencije, ili
- (c) uz suglasnost dobivenu od zainteresiranih država falsifikatom, krivim tumačenjem ili prevarom, ili
- (d) koji stvarno nije u skladu s dokumentacijom, ili
- (e) koji dovodi do namjernog odlaganja (npr. na smetlište) opasnih otpada ili drugih vrsta otpada koji je u suprotnosti s ovom konvencijom i općim principima međunarodnog prava, smatrat će se nezakonitim prometom.

2. U slučaju prekograničnog prometa opasnog otpada ili drugih vrsta otpada koji se smatra nezakonitim prometom zbog ponašanja izvoznika ili proizvođača otpada, država izvoznica osigurat će da predmetni otpad:

- (a) preuzme izvoznik ili proizvođač otpada ili, ako je potrebno, samo država izvoznica na svoju teritoriju ili, ako to nije praktično,
- (b) bude odložen u skladu s odredbama ove konvencije, u roku od 30 dana od dana kada je država izvoznica bila obaviještena o nezakonitom prometu, ili u nekom drugom vremenskom razdoblju o kojemu se dogovore zainteresirane države. U tu svrhu, zainteresirane strane neće se suprostavljati, ograničavati ili sprječavati povratak tog otpada u državu izvoznicu.

3. U slučaju da je prekogranični promet opasnog otpada ili drugih vrsta otpada nezakonit zbog ponašanja uvoznika ili odlagača, država uvoznica treba osigurati da uvoznik ili odlagač, ili ona sama, odloži predmetni otpad na način koji je neštetan za okolicu u roku od 30 dana od trenutka kada je država uvoznica saznala za nezakoniti promet, ili u nekom drugom vremenskom razdoblju o kojemu se dogovore zainteresirane strane. U tu svrhu zainteresirane strane će surađivati, ako je to potrebno, na odlaganju otpada na način koji je neštetan za okolicu.

4. U slučajevima kada se odgovornost za nezakonit promet ne može pripisati izvozniku ili proizvođaču otpada, ali ni uvozniku ili odlagaču, zainteresirane strane ili druge članice, kako bude pogodno, osigurati će suradnjom da predmetni otpad bude odložen u što kraćem roku na način neštetan za okolicu ili u državi izvoznici ili državi uvoznici, ili na nekom drugom odgovarajućem mjestu.

5. Svaka članica uvodi odgovarajuće domaće zakonodavstvo za sprječavanje i kažnjavanje nezakonitog prometa. Članice trebaju surađivati s ciljem da se dostignu ciljevi ovog člana.

Član 10. Međunarodna suradnja

1. Članice će surađivati s ciljem da se poboljša i ostvari za okolicu neštetno zbrinjavanje opasnog otpada ili drugih vrsta otpada.

2. U tom cilju, članice će:

(a) Na zahtijev dati informacije, na bilateralnoj ili multilateralnoj razini, s ciljem poticanja zbrinjavanja opasnog i drugih vrsta otpada na način neštetan za okolicu, što uključuje usklađivanje tehničkih standarda i prakse za zbrinjavanje opasnog otpada i drugih vrsta otpada na odgovarajući način;

(b) Surađivati na praćenju učinaka odlaganja opasnog otpada na ljudsko zdravlje i okolicu;

(c) Surađivati, prema odredbama nacionalnih zakona, propisa i politike, na razvoju i primjeni novih niskootpadnih tehnologija neštetnih za okolicu i poboljšanju postojećih tehnologija s ciljem sprječavanja, koliko god je moguće, nastajanja opasnog otpada i drugih vrsta otpada i postizanje djelotvornih i efikasnijih metoda osiguranja zbrinjavanja neštetnog za okolicu, uključujući i analize uticaja usvajanja takvih novih ili poboljšanih tehnologija na privredu, društvo i okolicu;

(d) Aktivno surađivati, prema odredbama nacionalnih zakona, propisa i politike, na prijenosu tehnologije i sistema zbrinjavanja koji se odnose na zbrinjavanje opasnog otpada i drugih vrsta otpada na način neštetan za okolicu. Jednako će tako surađivati na razvoju tehničkih kapaciteta potpisnica, posebno onih koje bi mogle zahtijevati tehničku pomoć u ovom području;

(e) Surađivati na razradi odgovarajućih tehničkih uputa, odnosno postupaka.

3. Članice će koristiti odgovarajuća sredstva suradnje da bi pomogle zemljama u razvoju pri primjeni podstavaka a, b, c i d stava 2. člana 4.

4. Imajući u vidu potebe zemalja u razvoju, potiče se suradnja između članica i ovlaštenih međunarodnih organizacija s ciljem da se, inter alia, simulira svijest javnosti, razvoj neštetnog zbrinjavanja opasnog otpada i drugih vrsta otpada i usvajanje novih niskootpadnih tehnologija.

Član 11. Bilateralni, multilateralni i regionalni sporazumi

1. Bez obzira na odredbe člana 4, stava 5, članice mogu sklapati bilateralne, multilateralne ili regionalne sporazume ili dogovore u pogledu prekograničnog prometa opasnog otpada i drugih vrsta otpada s članicama ili nečlanicama Konvencije, pod uvjetom da takvi sporazumi ili dogovori ne odstupaju od zbrinjavanja opasnog otpada i drugih vrsta otpada na način koji je neštetan za okolicu, kako se zahtijeva ovom konvencijom. Ovakvi sporazumi ili dogovori simulirat će odredbe koje su jednako korisne za okolicu kao i odredbe ove konvencije, posebno imajući u vidu interese zemalja u razvoju.

2. Članice će obavijestiti Sekretarijat o svim bilateralnim, multilateralnim ili regionalnim sporazumima i dogovorima o kojima je riječ u stavu 1, kao i o onima koje su sklopile prije stupanja ove konvencije na snagu za njih, s ciljem kontroliranja prekograničnog prometa opasnog otpada i drugih vrsta otpada koji se odvija u cijelosti između članica takvog sporazuma. Odredbe ove konvencije neće uticati na prekogranični promet u skladu s takvim sporazumima, pod uvjetom da su ti sporazumi u skladu sa zbrinjavanjem opasnog otpada i drugih vrsta otpada neštetnim za okolicu, prema zahtjevima iz ove konvencije.

Član 12. Konzultacije o odgovornosti

Članice će surađivati na što bržem usvajanju protokola kojim se definiraju pravila i postupci u području odgovornosti i kompenzacija za štete nastale uslijed prekograničnog prometa i odlaganja opasnog otpada i drugih vrsta otpada.

Član 13. Prenošnje informacija

1. Kad god saznaju za nesreću prilikom prekograničnog prometa opasnog otpada i drugih vrsta otpada, ili njihovo odlaganje na način koji bi mogao predstavljati opasnost po ljudsko zdravlje i okolicu u drugim državama, članice trebaju osigurati da države o kojima je riječ budu o tome obaviještene.

2. Članice će obavijestiti jedna drugu, preko Sekretarijata, o:

(a) Promjenama koje se odnose na određivanje ovlaštenih institucija, odnosno središta, u skladu s članom 5,

(b) Promjenama o njihovim nacionalnim definicijama opasnog otpada, u skladu sa članom 3;

i, u najkraćem roku, o:

(c) Odlukama koje su one donijele o tome da, u potpunosti ili djelomično, nisu suglasne s uvozom opasnog otpada ili drugih vrsta otpada koji bi trebao biti odložen na području koje je pod njihovom nacionalnom jurisdikcijom;

(d) Odlukama koje su donijele da bi ograničile ili zabranile izvoz opasnog otpada ili drugih vrsta otpada,

(e) Svim drugim informacijama potrebnim u skladu sa stavom 4. ovog člana.

3. Članice trebaju, u skladu s nacionalnim zakonima i propisima, prije kraja svake kalendarske godine preko Sekretarijata podnijeti Konferenciji članica Konvencije izvještaj o prethodnoj kalendarskoj godini, s podacima o:

(a) Ovlaštenim institucijama i središtima koje su odredile u skladu s članom 5;

(b) Informacijama koje se odnose na prekogranični promet opasnog otpada ili drugih vrsta otpada, uključujući:

(i) Količinu izvezenog opasnog otpada i drugih vrsta otpada, njihovu kategoriju, karakteristike, odredište, sve tranzitne države i način odlaganja, kao što je navedeno u odgovoru na obavijest;

(ii) Količinu uvezenog opasnog otpada i drugih vrsta otpada, njihovu kategoriju, karakteristike, porijeklo i način odlaganja;

(iii) Odlaganja koja nisu tekla prema planu;

(iv) Nastojanja da se postigne smanjenje količine opasnog otpada ili drugih vrsta otpada uključenog u prekogranični promet;

(c) Informacijama o mjerama koje su usvojili u primjeni ove konvencije;

(d) Informacijama o raspoloživim valjanim statističkim podacima koji su prikupili o učincima koje na ljudsko zdravlje i okolicu ima stvaranje, prijevoz i odlaganje opasnog otpada i drugih vrsta otpada;

(e) Informacijama koje se odnose na bilateralne, multilateralne i regionalne sporazume i dogovore sklopljene u skladu s članom 11 ove konvencije;

(f) Informacijama o nesrećama koje su se dogodile tokom prekograničnog prometa i odlaganja opasnog otpada i drugih vrsta otpada i o mjerama koje su poduzete da bi se to riješilo;

(g) Informacijama o mogućnostima odlaganja na području koje je pod njihovom nacionalnom jurisdikcijom;

(h) Informacijama o mjerama poduzetim za razvoj tehnologija za smanjenje, odnosno izbjegavanje proizvodnje opasnog otpada i drugih vrsta otpada; i

(i) Svemu drugome što Konferencija članica može smatrati bitnim.

4. Članice trebaju, u skladu s nacionalnim zakonima i propisima, osigurati da kopije svake obavijesti koja se oodnosi na svaki prekogranični promet opasnog materijala ili drugih vrsta otpada, kao i kopije odgovora na tu obavijest, budu poslone u Sekretarijat kada to zahtijeva članica koja smatra da bi takav prekogranični promet mogao uticati na njezinu okolicu zahtijeva da se to učini.

Član 14. Finansijski aspekti

1. Članice su sporazumne da, u skladu s posebnim potrebama različitih regija i podregija, ustanove regionalne i podregionalne centre za obuku i prijenos tehnologije za zbrinjavanja opasnog otpada i drugih vrsta otpada i započnu provođenje proizvodnje otpada na najmanju mjeru. Članice trebaju odlučiti o utvrđivanju odgovarajućih mehanizama finansiranja na dobrovoljnoj bazi.

2. Članice će razmotriti osnivanje obrtnog fonda koji bi služio kao privremeno sredstvo u izuzetnim situacijama za smanjenje štete od nesreća tokom prekograničnog prometa opasnog otpada i drugih vrsta otpada i njihova odlaganja.

Član 15. Konferencija članica

1. Ovime se osniva Konferencija članica. Prvo zasjedanje Konferencije članica sazvat će izvršni direktor UNEP, najkasnije godinu dana po stupanju ove konvencije na snagu. Potom će se normalni sastanci Konferencije članica održavati u redovitim periodima koje će odrediti Konferencija na svom prvom zasjedanju.

2. Izvanredni sastanci Konferencije članica održavat će se kada to Konferencija bude smatrala potrebnim, ili na pismeni zahtjev bilo koje od članica, pod uvjetom da dobije podršku od najmanje jedne trećine članica u roku od šest mjeseci po obavijesti koju Sekretarijat uputi članicama.

3. Konferencija članica treba konsenzusom dostići suglasnost i usvojiti pravila postupka za sebe i za bilo koje drugo tijelo koje će osnovati, kao i finansijska pravila da bi se posebno utvrdilo finansijsko sudjelovanje članica ove konvencije.

4. Članice će na svom prvom zasjedanju razmotriti sve dodatne mjere potrebne da bi udovoljile svojim odgovornostima s obzirom na zaštitu i očuvanje morske sredine u skladu s ovom konvencijom.

5. Konferencija članica treba neprekidno revidirati i procjenjivati djelotvornost primjene ove konvencije i, dodatno:

(a) Poticati usklađivanje odgovarajućih politika, strategija i mjera za provođenje na najmanju mjeru štetnog djelovanja opasnog otpada i drugih vrsta otpada na ljudsko zdravlje i okolicu;

(b) Razmotriti i usvojiti, prema zahtjevu, dopune ove konvencije i njezinih dodataka uzimajući u obzir, inter alia, raspoložive tehničke ekonomske informacije i informacije o okolini;

(c) Razmotriti i poduzeti dodatne aktivnosti koje mogu biti potrebne radi postizanja svrhe ove konvencije, u svjetlu iskustva stečenog tokom njezine primjene i primjene sporazuma i dogovora predviđenih članom 11;

(d) Razmotriti i usvojiti protokole prema potrebi; i

(e) Ustanoviti takva podtijela kakva se smatraju potrebnima za provedbu ove konvencije.

6. Ujedinjeni narodi, njihove specijalizirane agencije, kao i sve države koje nisu članice ove konvencije, mogu se pojavljivati kao promatrači na zasjedanjima Konferencije članica. Svako drugo tijelo ili agencija, nacionalno ili međunarodno, vladino ili nevladino, koje je kvalificirano u područjima koja se odnose na opasni otpad ili druge vrste otpada, a koje je obavijestio Sekretarijat o svojoj želji da bude zastupljeno kao promatrač na zasjedanju Konferencije članica može dobiti pravo pristupa, osim kada se tome suprostavlja najmanje trećina prisutnih članica. Pravo pristupa i sudjelovanje promatrača podliježe pravilima postupka kojeg će usvojiti Konferencija članica.

7. Konferencija članica treba, tri godine po stupanju ove konvencije na snagu, a potom najmanje svakih šest mjeseci, obaviti procjenu svoje djelotvornosti i, ako smatra potrebnim, razmotriti usvajanje potpune ili djelomične zabrane prekograničnog prometa opasnog otpada i drugih vrsta otpada u svjetlu najnovijih znanstvenih, ekoloških, tehničkih i ekonomskih informacija.

Član 16. Sekretarijat

1. Funkcija Sekretarijata bit će:

(a) Organiziranje i pružanje usluga za sjednice iz čl. 15. i 17.;

(b) Priprema i slanje izvještaja koji se temelje na informacijama dobivenim u skladu s čl. 3., 4., 6., 11. i 13., kao i na informacijama izvedenim iz zasjedanja podtijela osnovanih u skladu s članom 15. i, kada je to pogodno, na informacijama koje dostavljaju relevantna međuvladina i nevladina tijela;

(c) Priprema izvještaja o aktivnostima Sekretarijata u okviru njegove funkcije prema ovoj konvenciji i njegova prezentacija na Konferenciji članica.

(d) Osiguravanje potrebne koordinacije s relevantnim međunarodnim tijelima i, posebno, ostvarivanje administrativnih i ugovornih odnosa prijeko potrebnih za obavljanje funkcija Sekretarijata;

(e) Održavanje veza sa središtima i ovlaštenim institucijama koje su ustanovile članice u skladu s članom 5. ove konvencije;

(f) Prikupljanje podataka koji se odnose na odobrene lokacije i objekte u zemljama članicama raspoloživih za odlaganje njihova opasnog otpada i drugih vrsta otpada i prenošenje informacija članicama;

(g) Primanje i prenošenje od i prema članicama informacija o:

- izvorima tehničke pomoći i obuke,
- raspoloživom tehničkom i naučnom znanju,
- izvorima savjeta i stručnog znanja, i
- raspoloživosti sredstava,

s ciljem da im se, na zahtjev, pomogne u:

snalaženje u sistemu obavješćavanja prema ovoj konvenciji,

zbrinjavanju opasnog otpada i drugih vrsta otpada,

tehnologijama neštetnim za okolicu u vezi s opasnim otpadom i drugim vrstama otpada, posebno niskootpadnim i bezotpadnim tehnologijama,

procjeni odlagališnih kapaciteta i lokacija,

odlaganju opasnih otpada i drugih vrsta otpada, i

djelovanju u izuzetnim situacijama;

(h) Dostavljanje članicama, na njihov zahtjev, informacija o savjetnicima ili preduzećima za inženjering koja imaju potrebno tehničko znanje u ovom području i mogu pomoći pri provjeri obavijesti o prekograničnom prometu, usklađenosti transporta opasnog otpada i drugih vrsta otpada s relevantnim obavijestima, odnosno činjenica vezanih za neštethost za okolicu objekata predloženih za odlaganje opasnog otpada i drugih vrsta otpada, u slučajevima kada imaju razloga vjerovati da predmetnim otpadom nije rukovano na način koji je neštethost za okolicu. Takve provjere neće ići na trošak Sekretarijata;

(i) Pružanje pomoći članicama, na njihov zahtjev, pri utvrđivanju slučajeva nezakonitog prometa i trenutno obavješćavanje svih zainteresiranih članica o svim informacijama koje se odnose na nezakoniti promet;

(j) Suradnja s članicama i relevantnim ovlaštenim međunarodnim organizacijama i agencijama koje rade na pronalaženju stručnjaka i opreme za brzu pomoć državama u izuzetnim situacijama; i

(k) Obavljanje funkcija bitnih za ostvarenje ciljeva ove konvencije koje će utvrditi Konferencija članica.

2. Funkcije Sekretarijata privremeno će obavljati UNEP, do završetka prvog zasjedanja Konferencije članica koja će se održati u skladu s članom 15.

3. Na prvom zasjedanju Konferencija članica treba odrediti Sekretarijat, od postojećih kompetentnih međuvladinih organizacija koje su potpisale da su voljne obavljati funkciju Sekretarijata prema odredbama Konvencije. Na ovom zasjedanju Konferencija članica će također ocijeniti provedbu funkcija koje je imalo prijelazni Sekretarijat, posebno u skladu sa stavom 1. gore i odlučiti o strukturama odgovarajućim za ove funkcije.

Član 17. Dopune Konvencije

1. Svaka članica može predložiti dopune (amandmane) ove konvencije, a svaka od članica protokola može predložiti dopune tog protokola. Takve dopune uzet će u obzir, inter alia, bitne naučne i tehničke aspekte.

2. Dopune ove konvencije usvajati će se na zasjedanju Konferencije članica. Dopune svih protokola usvajati će se na sastanku članica predmetnog protokola. Tekst predloženih dopuna ove konvencije ili bilo kojeg protokola, osim kada je drugačije navedeno u samom protokolu, članicama će dostaviti Sekretarijat najmanje šest mjeseci prije sastanka na kojemu će biti predložene na usvajanje. Sekretarijat će predložene dopune dostaviti i potpisnicama ove konvencije za informaciju.

3. Članice će nastojati dostići sporazum o svim predloženim dopunama ove konvencije konsenzusom. Ako se oko konsenzusa iscrpe sve mogućnosti a sporazum se ne postigne, zadnja mogućnost za usvajanje dopune je tročetvrtinskom većinom prisutnih članica koje glasaju na zasjedanju; potom će povjerenik dopunu predložiti svim članicama na ratifikaciju, odobrenje, formalnu potvrdu ili usvajanje.

4. Postupak opisan u stavu 3, gore, primjenjivat će se na dopune svakog protokola, osim kada su dvije trećine članica tog protokola prisutne i glasaju na zasjedanju, što je dovoljno za njegovo usvajanje.

5. Instrumenti za ratifikaciju, odobrenje, formalnu potvrdu ili prihvatanje amandmana pohranit će se kod povjerenika. Dopune koje su usvojene u skladu sa st. 3. i 4. gore stupit će na snagu za članice koje su ih usvojile devedesetog dana nakon što je povjerenik primio njihove instrumente ratifikacije, odobrenja, formalne potvrde ili usvajanja od strane najmanje tri četvrtine članica koje su prihvatile dopune predmetnog protokola, osim ako je protokolom drugačije određeno. Dopune će stupiti na snagu za sve druge članice devedesetog dana po podnošenju instrumenta na ratifikaciju, odobrenje, formalnu potvrdu ili prihvatanje dopuna.

6. Za potrebe ovog člana "Članice koje su prisutne i glasaju" znači članice koje su prisutne i dale su svoj glas za ili protiv.

Član 18. Usvajanje i izmjene i dopune dodataka

1. Dodaci ovoj konvenciji ili bilo kojem protokolu tvoriti će sastavni dio ove konvencije ili protokola o kojemu je riječ i, osim kada je izričito određeno drugačije, pozivanje na ovu konvenciju ili njezine protokole istovremeno predstavlja i pozivanje na bilo koji njezin dodatak. Takvi dodaci ograničit će se na naučna, tehnička i administrativna pitanja.

2. Sljedeći postupak će se primjenjivati na prijedlog, usvajanje i stupanje na snagu dopunskih dodataka ovoj konvenciji ili dodataka protokolu, osim kada je u nekom protokolu drugačije predviđeno:

(a) Dodaci ovoj konvenciji i njezini protokoli trebaju biti predloženi i usvojeni u skladu s postupkom iznesenim u članu 17, st. 2, 3. i 4;

(b) Svaka članica koja nije u mogućnosti prihvatiti dopunske dodatke ovoj konvenciji ili dodatke nekome od protokola kojemu je članica, o tome treba pismeno obavijestiti povjerenika u roku od šest mjeseci od obavijesti povjerenika o usvajanju. Članica može u svakom trenutku zamijeniti raniju izjavu o primjedbama na dodatke njihovim prihvatanjem, čime će dodaci stupiti na snagu za tu članicu;

(c) Po isteku šest mjeseci od datuma odašiljanja obavijesti od strane povjerenika, dodatak stupa na snagu za sve članice ove konvencije ili bilo kojeg predmetnog protokola koje nisu dostavile obavijest u skladu s odredbama podstavka (b), gore.

3. Prijedlog, usvajanje i stupanje na snagu dopuna dodataka ovoj konvenciji ili bilo kojem protokolu podliježe istom postupku kao prijedlog, usvajanje i stupanje na snagu dodataka Konvenciji ili dodataka protokolu. Dodaci i dopune trebaju, inter alia, u cijelosti uvažavati naučne i tehničke aspekte.

4. Ako dopunski dodatak ili dopuna dodataka traži i dopunu ove konvencije ili bilo kojeg protokola, dodatak ili dopunjeni dodatak neće stupiti na snagu prije nego dopuna ove konvencije ili protokola stupi na snagu.

Član 19. Verifikacija

Svaka članica koja ima razloga vjerovati da druga članica djeluje ili je djelovala tako da krši obaveze iz ove konvencije može o tom obavijestiti Sekretarijat, a u takvom slučaju treba istovremeno i trenutno obavijestiti, izravno ili preko Sekretarijata, članicu na koju se odnose optužbe. Sve relevantne informacije Sekretarijat bi trebao dostaviti članicama.

Član 20. Rješavanje sporova

1. U slučaju spora među članicama u pogledu tumačenja i primjene, ili pridržavanja odredbi ove konvencije ili bilo kojeg njezina protokola, potražiti će rješenje spora pregovorima ili bilo kojim drugim miroljubivim sredstvom po vlastitom izboru.

2. Ako strane u sporu nisu u stanju svoj spor riješiti na način naveden u prethodnom stavu spor će se, ako to dozvole strane u sporu, proslijediti Međunarodnom sudu ili arbitraži pod uvjetima određenima u Dodatku VI o arbitraži. Međutim, ako se ne uspije postići zajednički sporazum niti po iznošenju spora pred Međunarodnim sudom ili arbitražom, to članice ne oslobađa odgovornosti da nastave s nastojanjima da spor riješe sredstvima navedenim u stavu 1.

3. Pri ratificiranju, prihvatanju, odobravanju, formalnoj potvrdi ili pristanku na ovu konvenciju, ili u bilo kojem trenutku nakon toga, država ili organizacija za političku, odnosno ekonomsku integraciju može izjaviti da sljedeće prihvaća kao obavezujuće, ipso facto i bez posebnog sporazuma, u odnosu sa bilo kojom članicom prihvaćajući iste obaveze:

(a) prosljeđivanje spora Međunarodnom sudu; odnosno

(b) arbitražu u skladu s postupcima utvrđenima u Dodatku VI.

O takvoj izjavi treba biti pismeno obaviješten Sekretarijat koji će tu obavijest prenijeti članicama.

Član 21. Potpis

Ova konvencija bit će otvorena za potpisivanje državama, Namibiji koju u Ujedinjenim narodima predstavlja Vijeće za Namibiju i organizacijama za političku, odnosno ekonomsku integraciju, u Baselu 22. 3. 1989, u Saveznom Ministarstvu za vanjske poslove i vicarske u Bernu od 23. 3. 1989. do 30. 6. 1989, kao i u sjedištu Ujedinjenih naroda u New Yorku od 1. 7. 1989. do 22. 3. 1990.

Član 22. Ratifikacija, prihvatanje, formalna potvrda i odobrenje

1. Ova konvencija podliježe ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju od strane država i Namibije, koju predstavlja Vijeće za Namibiju Ujedinjenih naroda, kao i formalnoj potvrdi ili odobrenju od strane organizacija za političku, odnosno ekonomsku integraciju. Instrumenti ratifikacije, prihvatanja, formalne potvrde ili odobrenja pohranit će se kod povjerenika.

2. Bilo koja organizacija iz stava 1, gore, koja postane članica ove konvencije, a da niti jedna od zemalja njezinih članica nije članica Konvencije bit će vezana obavezama iz Konvencije. U slučaju takvih organizacija, kada su jedna ili više zemalja članica te organizacije istovremeno i članice Konvencije, organizacija i njihove države članice odlučit će o svojim odgovornostima za izvršenje svojih obaveza prema ovoj konvenciji. U takvim slučajevima, organizacija i države članice neće moći istovremeno ostvarivati prava prema Konvenciji.

3. U instrumentima za formalno potvrđivanje ili odobrenje, organizacije navedene u stavu 1. gore, izjasnit će se o području svojih ovlaštenja u odnosu na pitanja koja se rješavaju ovom konvencijom. Ove organizacije također će obavijestiti povjerenika, koji će obavijestiti članice, o svim bitnim izmjenama u obimu njihovih ovlaštenja.

Član 23. Pristupanje

1. Ova konvencija bit će otvorena za pristupanje državama, Namibiji koju u Ujedinjenim narodima predstavlja Vijeće za Namibiju i organizacijama za političku, odnosno ekonomsku integraciju, dan nakon datuma njezina zatvaranja za potpisivanje. Instrumenti pristupanja bit će pohranjeni kod povjerenika.

2. U instrumentima pristanka, organizacije iz stava 1. gore, izjasnit će se o stupanju svojih ovlaštenja u vezi s pitanjima koja pokriva ova konvencija. Njihove organizacije također će obavijestiti povjerenika o svim bitnim izmjenama u pogledu opsega njihovih ovlasti.

3. Odredbe člana 22., stava 2., primjenjivat će se na organizacije za političku, odnosno ekonomsku integraciju koje pristaju na ovu konvenciju.

Član 24. Pravo glasa

1. Osim odredbi iz stava 2. dolje, sve ugovorne strane ove konvencije imat će jedan glas.

2. Organizacije za političku, odnosno ekonomsku integraciju, u pitanjima iz okvira njihovih ovlasti, a u skladu s članom 22., stavom 3., članom 23., stavom 2., upražnjavat će svoje pravo glasa s brojem glasova jednakim broju njihovih zemalja članica koje su članice Konvencije ili odgovarajućeg protokola. Takve organizacije neće koristiti svoje pravo glasa kada ga budu koristile njihove države članice, i obratno.

Član 25. Stupanje na snagu

1. Ova konvencija stupit će na snagu devedesetog dana po pohranjivanju dvadesetog instrumenta ratifikacije, prihvatanja, formalne potvrde, odobrenja ili pristanka.

2. Za svaku državu ili organizaciju političke, odnosno ekonomske integracije koja ratificira, prihvati, odobri ili formalno potvrdi ovu konvenciju ili pristupi na nju po datumu pohranjivanja dvadesetog instrumenta ratifikacije, prihvatanja, odobrenja, formalne potvrde ili pristanka, ova će konvencija stupiti na snagu devedesetog dana nakon dana pohranjivanja instrumenata ratifikacije, prihvatanja, odobrenja, formalne potvrde ili pristupanja od strane te države ili organizacije političke, odnosno ekonomske integracije.

3. Za potrebe st. 1. i 2. gore, svi instrumenti pohranjeni od strane organizacije političke, odnosno ekonomske integracije neće se dodavati na instrumente koje su pohranile države članice takvih organizacija.

Član 26. Zadržka i deklaracije

1. U odnosu na ovu konvenciju ne može biti zadržki ili izuzetaka.

2. Stav 1 ovog člana ne sprječava državu ili organizaciju političke, odnosno ekonomske integracije koja potpiše, ratificira, prihvati, odobri, formalno potvrdi ili pristane na ovu konvenciju, da izda deklaraciju ili izjavu, bez obzira kako će se zvati, s ciljem dainter alia, uskladi svoje zakone i propise s odredbama Konvencije pod uvjetom da takvim deklaracijama ili izjavama ne namjerava odbiti ili izmijeniti zakonske učinke odredbi Konvencije u njezinoj primjeni u toj državi.

Član 27. Povlačenje

1. U bilo kojem trenutku, a tri godine po stupanju ove konvencije na snagu za neku članicu, može se ta članica povući iz Konvencije putem pismene obavijesti povjereniku.

2. Povlačenje stupa na snagu godinu dana po uručanju obavijesti povjereniku, ili nekog kasnijeg datuma koji se navede u obavijesti.

Član 28. Povjerenik

Generalni sekretar Ujedinjenih naroda bit će povjerenik za ove konvencije i svih njezinih protokola.

Član 29. Vjerodostojni tekstovi

Izvorni arapski, engleski, francuski, kineski, ruski i španski tekstovi ove konvencije jednako su vjerodostojni.

U SUGLASNOSTI S TIME, dolje potpisani koji za to imaju sva potrebna ovlaštenja, potpisali su ovu konvenciju.

Sačinjeno u Baselu, 22. dana mjeseca marta 1989.

Dodatak I

KATEGORIJE OTPADA KOJEGA TREBA KONTROLIRATI

Tokovi otpada

Y1 Klinički otpad nastao medicinskim tretmanom u bolnicama, medicinskim centrima i klinikama;

Y2 Otpad iz proizvodnje i pripreme farmaceutskih proizvoda;

Y3 Otpadni farmaceutski proizvodi, preparati i lijekovi;

Y4 Otpad iz proizvodnje, formulacije i primjene biocida i fitofarmakoloških proizvoda;

Y5 Otpad iz proizvodnje, formulacije i primjene hemikalija za zaštitu drveta;

Y6 Otpad iz proizvodnje, formulacije i primjene organskih otapala;

Y7 Otpad iz toplinske obrade i postupaka otpuštanja uz primjenu cijanida;

Y8 Otpadna nafta neupotrebljiva za namjeravanu primjenu;

Y9 Otpadne smjese ulje-voda, ugljikohidrati-voda, emulzije;

Y10 Otpadne materije i predmeti koji sadrže ili su zagađeni polikloriranim bifenilima (PCB), odnosno polikloriranim terfenilima (PCT), odnosno polibromiranim bifenilima (PBB);

Y11 Otpadni katranski ostaci iz procesa prerade nafte, destilacije ili pirolitičke obrade;

Y12 Otpad iz proizvodnje, formulacije i primjene tiskarskog crnila, raznih vrsta boja, pigmenata, običnih i uljnih lakova;

Y13 Otpad iz proizvodnje, formulacije i primjene smola, lateksa (kaučukovo mlijeko), plastifikatora i ljepila;

Y14 Otpadne hemijske materije iz djelatnosti istraživanja i razvoja, nastavnih aktivnosti koje nisu identificirane odnosno koje su nove, a čiji je učinak na čovjeka, odnosno okolicu nije poznat;

Y15 Otpad eksplozivne naravi koji ne potpada pod drugo zakonodavstvo;

Y16 Otpad iz proizvodnje, formulacije i primjene fotografskih hemikalija i materijala za izradu fotografija;

Y17 Otpad koji nastaje pri površinskoj obradi metala i plastika;

Y18 Ostaci nastali pri odlaganju industrijskog otpada.

Otpad koji sadrži

Y19 Metalne karbonile;

Y20 Berilij, berilijeve spojeve;

Y21 \square estovalentne spojeve hroma;

Y22 Spojeve bakra;

Y23 Spojeve cinka;

Y24 Arsen, spojeve arsena;

Y25 Selen, spojeve seleni;

Y26 Kadmij, kadmijeve spojeve;

Y27 Antimon, spojeve antimona;

Y28 Telur, spojeve telura;

Y29 \square iva, spojeve žive;

Y30 Talij, spojeve talija;

Y31 Olovo, spojeve olova;

Y32 Neorganske spojeve flori osim kalcijeva flori;

Y33 Neorganske cijanide;

Y34 Kisele otopine ili kiseline u čvrstom stanju;

Y35 Otopine baza ili baze u čvrstom stanju;

Y36 Azbest (prah i vlakna);

Y37 Organske spojeve fosfora;

Y38 Organske cijanide;

Y39 Fenole; spojeve fenola uključujući i hlorofenole;

Y40 Etere;

Y41 Halogenizirana organska otapala;

Y42 Organska otapala izuzev halogeniziranih otapala;

Y43 Svi kogeneri (cogenerator) polikloriranog dibenzofurana;

Y44 Svi kogeneri (cogenerator) polikloriranog dibenzo-p-dioksina;

Y45 Organski spojevi halogena, osim tvari navedenih u ovom dodatku (npr. Y 39, Y41, Y 42, Y 44).

Dodatak II

KATEGORIJE OTPADA KOJI ZAHTIJEVA POSEBNU PAKOVANJU

Y46 Otpad prikupljen iz kućanstava

Y47 Ostaci od spaljivanja kućnog otpada

Dodatak III

POPIS OPASNIH KARAKTERISTIKA

Klasa

UN* Oznaka Karakteristike

1 H1 Eksploziv Eksplozivne materije ili otpad krute su ili tekuće materije ili otpad (ili smjesa materija ili otpada) koje su same po sebi sposobne da hemijskom reakcijom proizvedu plin takve temperature i tlaka i takvom brzinom da izazovu štete za okolicu.

3 H3 Zapaljive tekućine Riječ "Zapaljiv" ima isto značenje kao "upaljiv". Zapaljive tekućine su tekućine ili smjese tekućina, ili tekućine koje sadrže krute tvari u otopini ili suspenziji (primjerice boje, lakovi, uljni lakovi itd, ali bez tvari ili otpada koje spadaju u drugu klasu radi njihovih opasnih karakteristika), a koje oslobađaju zapaljive pare pri temperaturi koja nije viša od 60,5°C, proba u zatvorenoj posudi, ili ne viša od 65,6°C kod probe u otvorenoj posudi. (Budući se rezultati ovih proba nisu izravno uporedivi, a čak i pojedini rezultati iste probe variraju, propisi koji odstupaju od gornjih vrijednosti radi takvih razlika u duhu su ove definicije).

4.1 H4.1 Zapaljive krute tvari Zapaljive krute tvari ili kruti otpad, osim onih koje su klasificirane kao eksplozivi i koje se u uvjetima prijevoza smatraju lahko gorivima, ili mogu uslijed trenja podržati vatru.

4.2 H4.2 Tvari ili otpad podložni samozapaljenju Tvari ili otpad podložni samozagrijavanju u normalnim uvjetima prijevoza, ili zagrijavanju pri dodiru sa zrakom, podložne su zapaljenju.

4.3 H4.3 Tvari ili otpad koji u dodiru s vodom ispuštaju zapaljive plinove Tvari ili otpad koji su u dodiru s vodom podložni samozapaljenju ili ispuštanju zapaljivih plinova u opasnim količinama.

5.1 H5.1 Oksidacija Tvari ili otpad koji sami po sebi nisu zapaljivi, ali ispuštajući kisik mogu uzrokovati ili doprinijeti zapaljenju drugih materijala.

5.2 H5.2 Organski peroksidi Organske tvari ili otpad koji sadrži dvovalentnu -o-o- strukturu toplinski su nestabilne tvari koje mogu proći kroz egzotermičko samoubrzano razlaganje.

6.1 H6.1 Otrovi (akutno djelovanje) Tvari ili otpad koji su u stanju izazvati smrt ili ozbiljnu povredu ili štetu ljudskome zdravlju u slučaju da se progutaju ili udahnu ili unesu preko kože.

6.2 H6.2 Infektivne tvari Tvari ili otpad koji sadrži žive mikroorganizme ili njihove toksine za koje se zna ili sumnja da uzrokuju bolesti životinja i ljudi.

8 H8 Korozivi Tvari ili otpad koji hemijskim djelovanjem izaziva ozbiljna oštećenja kada je u dodiru sa živim tkivom ili će, u slučaju istjecanja, oštetiti ili čak uništiti druga dobra ili sredstva za prijevoz; one mogu izazvati i druge opasnosti.

9 H10 Oslobađanje otrovnih plinova u dodiru sa zrakom i vodom Tvari ili otpad koji u reakciji sa zrakom ili vodom mogu osloboditi otrovne plinove u opasnim količinama.

9 H11 Toksične materije (naknadno ili hronično djelovanje) Tvari ili otpad koji, ako se udahne ili progutaju, ili ako proдре kroz kožu, može izazvati naknadno ili hronično djelovanje, uključujući karcinogenost.

9 H12 Ekološki toksične materije Tvari ili otpad koji, ako se ispusti, predstavlja ili može predstavljati trenutnu ili naknadnu opasnost za okolicu svojom bioakumulacijom, odnosno toksičnim učinkom na biotički sistem.

9 H13 Koji je u stanju nakon odlaganja proizvesti drugu materiju, npr. ocjeđivanje, što će imati neku od gore navedenih karakteristika.

* Podudara se sa sistemom za klasifikaciju opasnosti uključenim u Preporuke Ujedinjenih naroda za prijevoz opasnih roba (ST / SG / AC. 10 / 1 / Rev. 5, Ujedinjeni narodi, New York, 1988.)

Probe

Potencijalna opasnost koju predstavljaju određene vrste otpada nije u potpunosti dokumentirana; probe kojima bi se količinski prikazale ove opasnosti ne postoje. Potrebna su daljnja istraživanja da bi se razvila sredstva za karakterizaciju potencijalne opasnosti koju ovaj otpad predstavlja za čovjeka, odnosno okolicu. Standardizirane probe izvode se na čistim materijama i materijalima. Mnoge zemlje razvile su svoje probe koje se mogu primjenjivati na materijale navedene u Dodatku I, s ciljem da se utvrdi da li ti materijali pokazuju bilo koju od karakteristika navedenih u ovom dodatku.

Dodatak IV

AKTIVNOSTI ODLAGANJA

A. AKTIVNOSTI KOJE NE OTVARAJU MOGUĆNOST REGENERACIJE, RECIKLAGE, PRERADE, IZRAVNE PONOVNE UPOTREBE ILI ALTERNATIVNIH UPOTREBA IZVORA

U odsječku A obuhvaćene su sve aktivnosti odlaganja koje se pojavljuju u praksi.

D1 Odlaganje u ili na zemljištu (npr. odlagalište itd.)

D2 Obrada zemljišta (npr. biodegradacija tekućina i mulja ispuštenih u tlo, itd.)

D3 Duboko injektiranje (npr. injektiranje pumpabilnog ispusta u bunare, solne kupole ili prirodna odlagališta)

D4 Površinski bazeni (npr. odlaganje tekućeg i muljnog ispusta u jame, jezera ili lagune, itd.)

D5 Posebno pripremljeno odlagalište (npr. odlaganje u obložene odvojene pregratke s poklopcem, odvojene međusobno i od prirodne okoline, itd.)

D6 Oslobođanje u vodnu masu, osim mora/okeana

D7 Ispuštanje u mora/okeane, uključujući odlaganje na morsko dno

D8 Biološka priprema koja nije specificirana nigdje drugdje u ovom dodatku, a koja daje konačne spojeve i smjese koje se odlažu jednim od postupaka iz Odsječka A

D9 Fizikalno-hemijska priprema koja nije specificirana nigdje drugdje u ovom dodatku, a koja daje konačne spojeve i smjese koje se odlažu jednim od postupaka iz Odsječka A (npr. isparavanje, sušenje, kalcinacija, neutralizacija, taloženje, itd.)

D10 Spaljivanje na tlu

D11 Spaljivanje na moru

D12 Trajno skladištenje (npr. smještanje kontejnera u rudnike, itd.)

D13 Stapanje ili miješanje prije podvrgavanja bilo kojem od postupaka iz Odsječka A

D14 Prepakiranje prije podvrgavanja bilo kojem od postupaka iz Odsječka A

D15 Skladištenje pridržavajući se bilo kojeg od postupaka iz Odsječka A

B. AKTIVNOSTI KOJE MOGU OTVORITI MOGUĆNOST REGENERACIJE, RECIKLAŽE, PRERADE, IZRAVNE PONOVNE UPOTREBE ILI ALTERNATIVNIH UPOTREBA IZVORA

U odsječku B sadržane su sve aktivnosti koje se odnose na materijale koji se pravno definiraju ili smatra opasnim otpadom, a koji bi inače bili predviđeni za postupke iz Odsječka A

R1 Primjena kao goriva (osim izravnog spaljivanja) ili drugi načini proizvodnje energije

R2 Reciklaža/ prerada otpada

R3 Reciklaža/ prerada tvari koje se ne koriste kao otapala

R4 Reciklaža/ prerada metala i metalnih spojeva

R5 Reciklaža/ prerada drugih neorganskih materijala

R6 Regeneracija kiselina i baza

R7 Regeneracija sastojaka koji se koriste za suzbijanje zagađenja

R8 Regeneracija sastojaka iz katalizatora

R9 Ponovna prerada iskorištenog ulja ili drugi načini ponovne upotrebe ulja

R10 Priprema zemljišta korisna za poljoprivredu i ekološka poboljšanja

R11 Upotreba otpadnog materijala dobivenog iz bilo kojeg od postupaka pobrojanih od R1-R10

R12 Razmjena otpada radi podvrgavanja bilo kojem od postupaka pobrojanih od R1- R11

R13 Skupljanje materijala predviđenog za bilo koji od postupaka u Odsječku B

Dodatak V A

INFORMACIJE KOJE TREBA DATI UZ OBAVIJEST

1. Razlozi za izvoz otpada

2. Izvoznik otpada 1/

3. Proizvođač(i) otpada i mjesto nastanka 1/

4. Odlagač otpada i stvarna lokacija odlaganja 1/

5. Planirani prijevoznik(ci) otpada ili njegov zastupnik, ako je poznat 1/

6. Zemlja izvoza otpada

Ovlaštena institucija 2/

7. Očekivanje tranzitne zemlje

Ovlaštena institucija 2/

8. Zemlja uvoznica otpada

Ovlaštena institucija 2/

9. Opća ili pojedinačna obavijest

10. Planirani datum(i) isporuke i vremensko razdoblje u kojemu će otpad biti izvezen, i predloženi itinerar (uključujući ulazak i izlazak) 3/

11. Predviđena prijevozna sredstva (cestovna, željeznička, zračna, kopneni vodni putovi)

12. Informacije o osiguranju 4/

13. Odredište i fizički opis otpada, uključujući Z broj i UN broj i njegov sastav 5/, kao i informacije o svim posebnim manipulacijskim zahtjevima uključujući odredbe za izuzetne situacije u slučaju nesreće

14. Predviđeni tip pakovanja (rasuto, u bačvama, tanker)

15. Procijenjena količina u težini / zapremini 6/

16. Proces kojim je otpad proizveden 7/

17. Za otpade navedene u Dodatku I, klasifikacija iz Dodatka III: opasne karakteristike, H broj, UN klasa

18. Metoda odlaganja prema Dodatku IV

19. Izjava proizvođača i izvoznika otpada o tačnosti informacija

20. Informacije (uključujući i tehnički opis postrojenja) dostavljene izvozniku ili proizvođaču od odlagača otpada na temelju kojih je odlagač procijenjeno da nema razloga sumnjati da će se otpadom manipulirati na način koji bi bio štetan za okolicu u skladu sa zakonima i propisima zemlje uvoznice.

21. Informacije o ugovoru između izvoznika i odlagača.

Napomene

1/ Puno ime i adresa, broj telefona, teleksa ili telefaksa i ime, adresa broj telefona, teleksa ili telefaksa kontaktne osobe.

2/ Puno ime i broj telefona, teleksa ili telefaksa.

3/ U slučaju opće obavijesti koja pokriva nekoliko isporuka, očekivane datume svake isporuke ili, ako nisu poznati, traži se očekivana učestalost isporuka.

4/ Dostaviti informacije o relevantnim zahtjevima za osiguranje i način na koji im udovoljava izvoznik, prijevoznik i odlagač.

5/ Priroda koncentracije najopasnijih sastojaka, u pogledu toksičnosti i drugih opasnosti koje otpad predstavlja i pri manipuliranju i u vezi s metodom odlaganja.

6/ U slučaju opće obavijesti koja pokriva nekoliko isporuka, zahtijeva i procijenjena ukupna količina i procijenjene količine svake pojedinačne isporuke.

7/ Utoliko koliko je potrebno procijeniti opasnost i odrediti da li je predloženi postupak odlaganja odgovarajući.

Dodatak V B

INFORMACIJE KOJE TREBA DATI NA PROMETNOM DOKUMENTU

1. Izvoznik otpada 1/

2. Proizvođač(i) otpada i mjesto nastanka 1/
3. Odlagač otpada i stvarna lokacija odlaganja 1/
4. Prijevoznik(ci) otpada ili njegov zastupnik
5. Predmet opće ili pojedinačne obavijesti
6. Datum početka prekograničnog prometa i datum(i) i potpis na primki svake od osoba koja preuzima odgovornost za otpad
7. Predviđena prijevozna sredstva (cestovna, željeznička, kopneni, vodni putovi, morska, zračna) uključujući i zemlje izvoznice, tranzitne zemlje i zemlje uvoznice, tačku ulaska i izlaska kada su one utvrđene
8. Opći opis otpada (fizikalno stanje, ispravno transportno ime UN i klasa, UN broj, Y broj i H broj, kada je primjenjivo)
9. Informacije o posebnim manipulacijskim zahtjevima, uključujući i odredbe za izuzetne situacije u slučaju nesreće
10. Tip i broj paketa
11. Količina u težini/zapremini
12. Izjava proizvođača i izvoznika o tačnosti informacija
13. Izjava proizvođača i izvoznika otpada o tome da nema prigovora ovlaštenih institucija svih zainteresiranih država koje su članice
14. Potvrda odlagača o prijemu u označenom odlagališnom objektu i navođenje metode odlaganja i približnog datuma odlaganja.

Napomena

Informacije potrebne za prometni dokument trebaju, gdje je moguće, s dokumentom potrebnim prema pravilima o transportu biti objedinjene u jedan dokument. Kada to nije moguće, informacije se trebaju dopunjavati, a ne udvostručavati s informacijama potrebnim prema pravilima o transportu. Prometni dokument sadržavat će uputu o tome ko treba osigurati informacije i ispuniti svaki obrazac.

1/ Puno ime i adresa, broj telefona, teleksa ili telefaksa i ime, adresa broj telefona, teleksa ili telefaksa osobe kojoj se treba obratiti u izuzetnoj situaciji.

Dodatak VI

ARBITRA ☐ **A**

Član 1.

Ako sporazum o kojemu je riječ u članu 20. ove konvencije ne određuje drugačije, arbitražni postupak provodit će se u skladu s čl. 2. do 10, dolje.

Član 2.

Strana tražilac arbitraže obavijestit će Sekretarijat da su se članice suglasile da spor podnesu na arbitražu, u skladu sa stavom 2 ili stavom 3 člana 20, posebno navodeći članove Konvencije o čijem tumačenju i primjeni je riječ. Sekretarijat će takvu primljenu informaciju proslijediti svim članicama Konvencije.

Član 3.

Arbitražno vijeće treba se sastojati od tri člana. Svaka od strana u sporu imenovat će arbitra, a dva tako imenovana arbitra sporazumno će odrediti trećega, koji će biti predsjedavajući arbitražnog vijeća. Ovaj arbitar neće biti sunarodnjak niti jedne strane u sporu, niti će imati stalno mjesto prebivanja na teritoriji jedne od strana, niti će biti od njih zaposlen niti će biti u bilo kakvoj drugoj funkciji imati veze sa slučajem.

Član 4.

1. Ako predsjedatelj arbitražnog tijela nije imenovan u roku od dva mjeseca po imenovanju drugog arbitra, treba ga odrediti Generalni sekretar Ujedinjenih naroda, na zahtjev jedne od strana, u roku od sljedeća dva mjeseca.
2. Ako jedna od strana u sporu ne imenuje arbitra u roku od dva mjeseca po prijemu zahtjeva, druga strana može obavijestiti Generalnog sekretara Ujedinjenih naroda koji će odrediti predsjedatelja arbitražnog vijeća u roku od daljnja dva mjeseca. Kada je ovaj imenovan, predsjedatelj arbitražnog vijeća zahtijevat će od strane koja nije imenovala arbitra da to učini u roku od dva mjeseca. Po isteku tog vremena, on će obavijestiti Generalnog sekretara Ujedinjenih naroda, koji će to imenovanje provesti u sljedeća dva mjeseca.

Član 5.

1. Arbitražno vijeće treba donijeti svoju odluku u skladu s međunarodnim zakonima i odredbama ove konvencije.
2. Svako arbitražno vijeće konstituirano prema odredbama ovog dodatka izradit će svoja proceduralna pravila.

Član 6.

1. Odluka arbitražnog vijeća o postupku i sadržaju donijet će se većinom glasova njegovih članova.
2. Vijeće može poduzeti sve odgovarajuće mjere da bi utvrdilo činjenice. Po zahtjevu jedne od strane moguće je predložiti osnovne privremene mjere zaštite.
3. Strane u sporu osigurat će svu potrebnu ispomoć za djelotvorno provođenje postupaka.
4. Odsutnost ili nemar jedne strane u sporu ne čini zapreku postupku.

Član 7.

Vijeće može saslušati i odrediti protuzahtjeve koji izravno proizlaze iz predmeta spora.

Član 8.

Ako arbitražno vijeće ne odredi drugačije zbog posebnih okolnosti slučaja, troškove za vijeće, uključujući i naknade njegovim članovima, snosit će podjednako strane u sporu. Vijeće će voditi evidenciju o svojim troškovima, a o tome će stranama podnijeti završni izvještaj.

Član 9.

Svaka strana koja u pitanju spora ima interes pravne naravi na koji može uticati odluka o slučaju, može intervenirati u postupku uz pristanak vijeća.

Član 10.

1. Vijeće će svoju odluku donijeti u roku od pet mjeseci od dana kada je ustanovljeno, osim ako bude smatralo potrebnim da produži vremenski rok za razdoblje ne duže od pet mjeseci.
2. Odluka arbitražnog vijeća bit će popraćena obrazloženjem. Bit će konačna i obavezujuća za strane u sporu.

3. Svaki spor koji može nastati između strana u pogledu tumačenja ili izvršenja odluke bilo koja strana može dostaviti arbitražnom vijeću koje je donijelo odluku ili, ako je ono nedostupno, drugom vijeću koje je u tu svrhu osnovano na isti način kao i prvo.

Član 3.

Ova odluka bit će objavljena u "Službenom glasniku BiH" na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku i stupa na snagu danom objavljivanja.

Broj 01-011-390/00 13. oktobra 2000. godine Sarajevo

Predsjedavajući Predsjedništva BiH Alija Izetbegović, s. r.